

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-2080/22-B

Název	Základní umělecká škola Brno, Charbulova, příspěvková organizace
Sídlo	Charbulova 84, 618 00 Brno
E-mail	zus.charbulova84@gmail.com
IČO	44993463
Identifikátor	600003213
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	MgA. Vladan Šustek
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místa inspekční činnosti	Charbulova 84, Brno Masarova 11, Brno
Inspekční činnost na místě	4. 1. 2023 – 6. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Základní umělecká škola Brno, Charbulova (dále škola nebo ZUŠ) poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru a to v přípravném a základním studiu I. a II. stupně. Základní studium hudebního oboru škola organizuje také na odloučeném pracovišti v objektu základní školy v jiné městské části. Kapacita školy (339 žáků) byla k 30. 9. 2022 naplněna na cca 98 %. Někteří žáci navštěvují více oborů nebo předmětů současně. V hudebním oboru vedle individuální výuky hry na nástroj nebo v sólovém zpěvu, žáci navštěvují hudební nauku a komorní hru v podobě flétnového nebo kytarového souboru, či sborového zpěvu. Taneční obor se zaměřuje na klasický a moderní scénický tanec a profiluje se z předmětů přípravné taneční výchovy, taneční průpravy a praxe, tanečních technik, taneční tvorby a improvizace, jež jsou vhodně nakombinovány dle věku žáků. Vzdělávání ve výtvarném oboru je zaměřeno na keramiku, grafiku, malbu a kresbu v podobě plošné, objektové a akční tvorby. Literárně-dramatický obor je realizován v podobě herecké průpravy, dramatického projevu, uměleckého přednesu a divadelní tvorby.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) byl jmenován na vedoucí pracovní místo v minulém školním roce. Systematicky naplňuje svoji dlouhodobou koncepci, založenou na poskytování vyvážené vzdělávací nabídky co největšímu počtu žáků a jejich umělecké kultivace s přesahem do společenského života. Jednotlivá vystoupení žáků a akce školy, zejména účast na přehlídkách a soutěžích, jsou rozpracovány do rámcových ročních přehledů – plánů práce, jejichž vyhodnocení se promítá do výročních zpráv o činnosti školy. Chybí hlubší autoevaluace za jednotlivé obory a celoškolní vzdělávání, což vede v menší míře ke zkvalitňování a zefektivnění vzdělávání. Část svých kompetencí delegoval ředitel na svou zástupkyni, která kromě organizace chodu školy vhodně podporuje začínajícího učitele. Od poslední inspekční činnosti došlo ke zkvalitnění zejména v materiálním vybavení výpočetní technikou a zavedením elektronické dokumentace, učitelé dosáhli v oblasti využívání multimediálních technologií významného posunu. Ředitel získává přehled o úrovni jednotlivých oborů převážně krátkými náslechy ve výuce, přítomností na veřejných vystoupeních a výstavách žáků. Kontrolní a hospitační činnost je tak spíše neformální a chybí konstruktivní hodnocení práce pedagogů. Míra zpětné vazby byla předávána v rovině kolegiální, což podporovalo vstřícné a přátelské klima. Neprobíhalo však systematické vyhodnocení pedagogické práce potřebné pro individuální posun a rozvoj jednotlivce. Hlubší rozbor pedagogického procesu není dostatečně zdokumentován, v době distančního vzdělávání neprobíhala hospitační činnost vůbec, což mělo za následek různou úroveň výuky na nejednotných platformách. Kontrolní systém ze strany vedení školy není účinně nastaven. Příležitostí ke zlepšení je hodnocení kvality vzdělávání ze strany vedení školy a s tím související vedení dokumentace. Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků vytvořeny podmínky jsou, ale dochází k němu sporadicky. Toto má negativní dopad zejména na vzdělávání ve výtvarném oboru, které má v současnosti nižší úroveň.

Vzdělávání zajišťuje kvalifikovaný tým pedagogů, který je v posledních letech stabilní a perspektivní. Nástrojová profilace je vzhledem k vyučovaným nástrojům (klavír, varhany, keyboard, housle, flétny, hoboje, kytara) a předmětu sólový zpěv optimální vzhledem k přiděleným úvazkům. Ve škole není zavedené účelné rozdělení kompetencí dle nástrojových uskupení, což nevede k uplatňování jednotných metodických postupů a k efektivnímu sdílení zkušeností příkladů dobré praxe. Tyto informace nejsou dostatečně podchyceny v záznamech z jednání pedagogické rady, jejichž obsah je formálně

stručný. Nadpoloviční část pedagogů je umělecky činných, jejich prezentace na veřejnosti je pro školu velká prestiž a zároveň zdrojem inspirace pro žáky. Na veřejných akcích školy dochází k prezentaci všech vzdělávacích oborů, chybí však jejich hlubší provázanost ve formě celoškolního projektu, takže nedochází k hlubší mezioborové spolupráci na jednom tématu.

Dvoupodlažní školní budova je udržovaná, stěny jsou ozdobeny žákovskými pracemi výtvarného oboru, pouze užitkové kouty na chodbách působí nevzhledně a vybízí k esteticky vhodné úpravě. Učebny pro individuální výuku, odborná učebna určená pro výuku hudební nauky s interaktivní tabulí, taneční sál a třída výtvarného oboru jsou dostatečně vybavené a odpovídají běžnému standardu, i když jsou omezené svými prostorovými dispozicemi. Z důvodu omezeného počtu místností v budově se ředitelna využívá k výuce klavíru. Škola využívá k prezentaci výsledků vzdělávání vlastní, kapacitně omezený, multifunkční klimatizovaný sál s podiem, koncertním křídlem, pianinem a elektrickými varhanami, který je zároveň tanečním sálem. Za příznivého počasí se využívá zahrada ve vnitrobloku budovy. K dispozici jsou kvalitní nástroje, některé škola žákům zapůjčuje.

Škola dostatečně usiluje o vytvoření podmínek pro fyzické a psychické bezpečí všech žáků. Vchody do budov jsou zabezpečeny elektronickým vrátným, v přízemní hale kmenového sídla školy je vytvořena relaxační zóna.

Finanční podmínky sice umožňují plynulý chod organizace, naplňování jejich koncepčních záměrů a realizaci školního vzdělávacího programu, neoslovuje však dobrovolné dárce a sponzory, ani se nezapojuje do některé z možných projektových činností, které by umožnily čerpat další finanční zdroje a ještě více zkvalitnit materiálně technické vybavení školy.

Škola udržuje velmi dobré vztahy se zřizovatelem a rodičovskou veřejností, která jí poskytuje tolik potřebnou zpětnou vazbu. Podílí se na kulturním životě městské části pravidelnými koncerty. Někteří pedagogové jsou zapojeni do regionálních i celostátních odborných aktivit (Krajská umělecká rada, odborná rada NIPOS-MK Artama, poroty soutěží). Škola deklaruje postupné navázání spolupráce s ostatními školami. Žáci tanečního oboru sice hostovali na vystoupení jiné ZUŠ, ale vlivem epidemiologických opatření se tato vize nedařila v minulých letech dostatečně naplnit. Veřejná vystoupení a účast na přehlídkách a soutěžích jsou pro žáky motivační v oblastech vlastní prezentace, porovnávání umělecké vyspělosti a zodpovědnosti žáka v rámci společného vystoupení a rozvoj jeho sociální gramotnosti. O akcích školy je veřejnost průběžně informována na prostřednictvím webové stránky, žákovských knížek a vývěsek.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání v hudebním oboru byl sledován v individuální i kolektivní výuce různých studijních zaměření na obou místech poskytovaného vzdělávání. V průběhu výuky byla ze strany pedagogů sledována nejen technická stránka studovaných skladeb (v klávesových nástrojích rozklady akordů, synchronizace prstů obou rukou pro vázanější hru na kytaru, tvorba hlavového tónu v sólovém zpěvu), ale bylo dbáno rovněž na budování výrazové stránky projevu ze strany žáka (práce s tempem, dynamikou, frázováním). Vyučující také usilovali o pochopení správné stylové interpretace, výrazu a pochopení skladby. Objevila se názorná ukázka studované skladby, práce s chybou a procvičení obtížných částí. Seznámení žáků s cílem vyučovací hodiny proběhlo ojediněle. U poloviny žáků byla prokázána nedostatečná domácí příprava vlivem předcházejících prázdnin, což mělo dopad na celkový průběh vzdělávání, učitelé přizpůsobili své nároky a respektovali tak individuální

předpoklady a potřeby jednotlivých žáků. Všechny hodiny probíhaly v podnětné a přátelské pracovní atmosféře, byl zřejmý odpovídající respekt žáků vyplývající z přirozené autority a profesionálního přístupu vyučujících. Skupinové instrumentální hodiny komorní hry probíhaly v příjemné tvůrčí atmosféře. Zejména ve flétnovém souboru žáci vyšších ročníků prokázali vynikající rytmickou souhru, intonační čistotu a vnímání spoluhráčů, zvládali hru na výborné úrovni. Prvky sebehodnocení byly použity v případě žáků starších a hráčsky vyspělejších. Kromě elektronických žákovských knížek používají účastníci vzdělávání na přání žákovské knížky v listinné podobě, kde se objevují prvky formativního hodnocení. Ve výuce hry na klavír byl u žáka nižšího ročníku pozorován motivační systém hodnocení ve formě tabulky s emotikony. Ve výuce hudební nauky střídala vyučující metody výuky při naplňování cíle – pochopení významu předznamenání stupnic. Všichni žáci aktivně spolupracovali a směřovali tak k rozvoji potřebných kompetencí.

Taneční obor byl hospitován ve dvou blocích žákyň I. a II. stupně. Vedle tolik užitečných úvodních tanečních technik na rozcvičení byla výuka založena na improvizaci vznášejících se sněhových vloček a poletujících listů ve větru na podkladě zajímavé klavírní korepetice a audionahrávky. Během vyučovací hodiny bylo uplatněno sebehodnocení a vrstevnické hodnocení žákyň, které v rámci relaxační chvílky, posazené v kruhu, reflektovaly výkony. V závěru hodiny vyučující dopomohla žákyním k prožití pocitu úspěchu vhodné poskytnutou zpětnou vazbou k jejich práci.

V hospitovaných hodinách výtvarného oboru byli žáci srozumitelně seznámeni s cílem hodiny, částečně metodicky vedeni a pod aktivní kontrolou učitelky, čímž byly vytvořeny podmínky pro výtvarnou práci. Žákům však nebyla poskytnuta zpětná vazba, chyběl tvůrčí dialog i hlubší vnitřní práce s tématem. Úroveň vzdělávacího procesu i jeho umělecká deviza byla tímto snížena. Průběh výuky byl klidný, žáci využívali plošné předlohy jak v modelování s hlinou, tak při malbě nebo kresbě a orientovali se v použití nástrojů pro zadanou činnost. Zapojeni do práce byli všichni, ale chyběl tvůrčí duch, samostatnost a vlastní originální invence byla pozorována zřídka, což snižovalo rozvoj uměleckého citění. Při dokončení práce žáci nehodnotili své zhotovené výtvary, nedošlo tak k upevnění nově získaných poznatků a podpoře sebereflexe. Žáci nemají vedena portfolia nebo složky svých prací, prvek formování k hodnotě a sebereprezentaci svých děl tak nebyl sledován. Celkově chyběla adjustace umělecké tvorby na úrovni očekávaného standardu základního uměleckého vzdělávání a to nevedlo k podpoře estetického citění jak u žáka, tak diváka (návštěvníka školy). S tím souvisí vhodnost propracování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti didaktiky tak, aby došlo ke zkvalitnění metodických postupů.

Ve výuce literárně-dramatického oboru byli žáci přiměřeným způsobem seznámeni s krátkodobým i dlouhodobým cílem jak v individuální, tak kolektivní výuce. Žáci byli vedeni ke kulturnímu hlasovému a pohybovému projevu. Literární texty i náměty byly vybrány s ohledem k dané věkové skupině žáků a respektem k jejich schopnostem a již získaným dovednostem. Vyučující efektivně zařadila improvizální etudy i nácvik představení. Žáci projevovali svůj názor spíše spontánně, ke schopnosti vést diskusi směřující ke zkvalitnění prováděné činnosti však vedeni nebyli. Z průběhu sledované výuky byla patrná tvůrčí atmosféra, velmi dobré vzájemné vztahy mezi všemi aktéry navzájem. Ze všech sledovaných hodin bylo zřejmé systematické vedení žáků, i když ne všechny zvolené formy práce byly efektivní. Žáci v průběhu výuky při zpracovávání skupinových i samostatných zadání byli soustředění, tvořiví a spolupracující. V projevu nebyli omezováni, byla respektována jejich individualita. Vyučující jim poskytovala průběžnou zpětnou vazbu pouze částečně. Pro dynamičtější motivování žáků chyběla práce s vrstevnickým hodnocením i vlastní sebereflexí. Závěr výuky byl bez reflektování prožitého, chybělo

shrnutí, pochvala, nebo ocenění, a to snižovalo úroveň kvality výchovně vzdělávacího procesu i prožitek sebeuvědomění, úspěchu a ukotvení nově poznaného učiva.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání vedení školy průběžně sleduje převážně na veřejných akcích školy. Výkony žáků na třídních přehrávkách, žákovských koncertech, absolventských koncertech a postupových zkouškách jsou důležitými ukazateli individuálních pokroků ve vzdělávání. Pedagogové žáky vyučovaných oborů průběžně klasifikují. Jejich hodnocení má převážně motivační charakter. Hodnoticí stupeň dobrý se u postupových zkoušek vyskytuje zcela výjimečně z důvodu nízké přesnosti a malé snaze jedince podat odpovídající výkon. Žáků, kteří předčasně zanechávají studia, je minimálně. Docházka do kolektivní výuky povinně volitelných předmětů je uspokojivá. Ojedinele musí účastníci vzdělávání konat komisionální zkoušku z důvodu velké absence v těchto předmětech, což svědčí o profesionální úrovni vyučování, zejména v dechových nástrojích. Škola se těší opakovanými úspěchy v prezentaci tanečního oboru na přehlídkách dětských skupin scénického tance na krajské a celostátní úrovni. Pravidelně se účastní tanečního festivalu „Setkání mezi městy“, v minulém školním roce žáci dechového oddělení zaujali přední místa v okresním kole soutěže ZUŠ, získali 3. místo v krajském kole a představili se na slavnostním koncertě Mozartových dětí v Janáčkově divadle v Brně. Přestože škola vychovala mnoho uměleckých osobností a její absolventi dnes působí v různých profesionálních i amatérských souborech a na uměleckých školách, v současné době škola nezaznamenává další vzdělávání svých žáků na školách s uměleckou profilací.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy
- Zavedení elektronického školního informačního systému
- Zlepšení materiálních podmínek zejména v oblasti digitálních technologií v sídle školy

Silné stránky

- Kvalitní průběh a vynikající výsledky vzdělávání ve výuce dechových nástrojů

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Méně efektivní sledování kvality vzdělávacího procesu
- Nižší míra podpory kreativity a invence u žáků a s tím související nižší kvalita vzdělávání ve výtvarném oboru
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje v minimální míře

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stanovit funkční systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, zejména výtvarného oboru a sdílení moderních trendů v oblasti rozvoje a uplatňování didaktických postupů
- Věnovat větší pozornost autoevaluaci, častěji vyhodnocovat naplnění vzdělávacích cílů a realizovat sebereflexi žáků

- Účelně rozdělit kompetence pedagogů podle jejich oborové orientace a následně ve větší míře propojit mezioborovou spoluprací

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje ze dne 16. 6. 2005, čj. 98/21
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 9. 12. 2022
3. Jmenovací dekret ředitele školy ze dne 30. 6. 2021 s účinností od 1. 8. 2021, čj. JMK 82170/20/21
4. Osvědčení o kvalifikačním studiu ředitele školy VIM 20. 10. 2021 – 5. 4. 2022
5. Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. 9. 2022 ze dne 3. 1. 2023
6. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání Základní umělecké školy Brno, Charbulova s motivačním názvem „Talent a vzdělání vytváří dokonalého umělce“ s platností od 1. 9. 2022
7. Školní řád vydaný 1. 9. 2022
8. Organizační řád vydaný 29. 8. 2022 s účinností od 1. 9. 2022
9. Plán práce 2022/2023 – rámcový přehled s účinností od 1. 9. 2022
10. Výroční zpráva školy, školní rok 2020/2021, 2021/2022
11. Koncepce rozvoje Základní umělecké školy Brno, Charbulova – nedatováno
12. Elektronický informační systém školy – matrika, sestava počtu žáků dle tříd, rozvrhy hodin, třídní knihy k 30. 9. 2022
13. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2022/2023 – vybraný vzorek
14. Zápis ze zahajovací porady dne 29. 8. 2022, zápisy z jednání pedagogické rady, zápisy z provozních porad, školní rok 2021/2022, 2022/2023
15. Doklady o přijímání ke vzdělávání, jeho průběhu a ukončování, školní rok 2021/2022, 2022/2023
16. Personální dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci (včetně DVPP) vedená ve školním roce 2022/2023 včetně náplně práce k 1. 9. 2022
17. Mzdová a hospodářská dokumentace a účetní evidence vedená ve školním roce 2022/2023 – vybraný vzorek
18. Dokumentace pro kontrolu bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vedená ve školním roce 2022/2023 – vybraný vzorek

19. Kniha úrazů žáků vedená ve školním roce 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
20. www.zuscharbulova.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Blanka Prachařová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marcela Karasová, školní
inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.